

28.08.2018

Asia/3

§ 150

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan talousarvioehdotus vuodeksi 2019 ja taloussuunnitelmaehdotus vuosille 2019–2021

HEL 2018-005239 T 02 02 00

Päätös

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti hyväksyä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vuoden 2019 talousarvioehdotuksen ja talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2019–2021 liitteinen (liite 1).

Samalla kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti kaupunginhallitukselle lautakuntien esitysten perusteella jaettavasta kaupunginhallituksen käyttövaroihin varatusta 13 miljoonan euron määrärahasta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle 3 700 000 euroa (liite 2).

Lautakunta totesi samalla, että nykyisentasoinen raami ei mahdollista kasvavan väestön tarpeisiin vastaamista ja kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisten toimenpiteiden toteuttamista. Toimialalle on tullut myös uusia velvoitteita, jotka on osin otettu raamin valmistelussa huomioon. Raamitaso merkitsee kuitenkin, että perustoimintaan käytettävissä olevat määrärahat jäävät jälkeen hintakehityksestä.

Lisäksi lautakunta totesi, että raamin tiukkuuden vuoksi toimialalla jouduttaneen tekemään päätöksiä, jotka aiheuttavat heijastusvaikutuksia myös kaupungin muille toimialoille. Esimerkiksi liikuntapaikkojen hoidon vähentäminen voi heikentää päiväkotien ja koulujen mahdollisuutta käyttää lähiliikuntapaikkoja.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli talous- ja suunnittelupäällikkö Ari Tirri.

Vastaehdotus:

Sami Muttilainen: Lisätään loppuun

"Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala on ainoa kaupungin toimiala jossa tulospalkkioita ei ole tällä raamilla mahdollisuus maksaa. Tilanne on kestämätön, koska jo nyt asiantuntijoita ja henkilöstöä on vaihtanut toisille toimialoille ja yksityiselle sektorille.

Yhtälö luoda henkilöstöön motivaatiota on haasteellinen mikäli tulospalkkioita ei makseta, tämä ei myöskään ole linjassa kaupungin yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon kanssa."

Kannattaja: Jussi Chydenius

28.08.2018

Asia/3

Vastaehdotus:

Sami Muttilainen: Lisätään loppuun

"Se, että kaupungin strategiaa toteutetaan ja noudatetaan myös käytännössä. Oodiin, biennaaliin ja tanssin taloon varautuminen edellyttää toimialalle määrärahojen lisäyksiä, jottei muuta kulttuuri, kirjasto, nuori- ja liikuntapalveluiden tasoa tarvitse dramaattisesti leikata "

Sami Muttilaisen vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Vastaehdotus:

Elina Moisio: Uusi kappale (3) osaksi päätösehdotusta:

Lautakunta toteaa samalla, että nykyisentasoinen raami ei mahdollista kasvavan väestön tarpeisiin vastaamista ja kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisten toimenpiteiden toteuttamista. Toimialalle on tullut myös uusia velvoitteita, jotka on osin otettu raamin valmistelussa huomioon. Raamitaso merkitsee kuitenkin, että perustoimintaan käytettävissä olevat määrärahat jäävät jälkeen hintakehityksestä.

Kannattaja: Niilo Toivonen

Lautakunta hyväksyi Elina Moisio'n vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Terhi Peltokorpi: Lautakunta toteaa, että raamin tiukkuuden vuoksi toimialalla jouduttaneen tekemään päätöksiä, jotka aiheuttavat heijastusvaikutuksia myös kaupungin muille toimialoille. Esimerkiksi liikuntapaikkojen hoidon vähentäminen voi heikentää päiväkotien ja koulujen mahdollisuutta käyttää lähiliikuntapaikkoja.

Kannattaja: Hanna-Kaisa Simojoki

Lautakunta hyväksyi Terhi Peltokorven vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Arja Karhuvaara: Lisätään päätökseen: Lautakunta pitää tärkeänä, että liikuntapalvelukokonaisuus pyrkii toimimaan niin, että luonnon jääkenttiä käyttäville luodaan mahdollisuus jääkenttien jäädyttämiseen ja hoitoon vapaaehtoisvoimin esimerkiksi niin, että hoidosta huolehtiville mahdollistetaan maksuton veden ja tarpeen mukaisten huoltovaroitusten käyttö niiden vastaanottokuittaamista vastaan.

Kannattaja: Laura Varjokari

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Lisätään loppuun "Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala on ai-

28.08.2018

noa kaupungin toimiala jossa tulospalkkioita ei ole tällä raamalla mahdollisuus maksaa. Tilanne on kestämaton, koska jo nyt asiantuntijoita ja henkilöstöä on vaihtanut toisille toimialoille ja yksityiselle sektorille. Yhtälö luoda henkilöstöön motivaatiota on haasteellinen mikäli tulospalkkioita ei makseta, tämä ei myöskään ole linjassa kaupungin yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon kanssa."

Jaa-äännet: 9

Arja Karhuvaara, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Elina Moisio, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Hanna-Kaisa Simojoki, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Ei-äännet: 4

Jussi Chydenius, Simon Granroth, Mari Holopainen, Sami Muttilainen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti Sami Muttilaisen vastaehdotuksen äänin 9-4.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään päätökseen: Lautakunta pitää tärkeänä, että liikuntapalvelukokonaisuus pyrkii toimimaan niin, että luonnon jääkenttiä käyttäville luodaan mahdollisuus jääkenttien jäädyttämiseen ja hoitoon vapaaehtoisvoimin esimerkiksi niin, että hoidosta huolehtiville mahdollistetaan maksuton veden ja tarpeen mukaisten huoltovarusteiden käyttö niiden vastaanottokuittaamista vastaan.

Jaa-äännet: 9

Jussi Chydenius, Simon Granroth, Mari Holopainen, Elina Moisio, Sami Muttilainen, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Hanna-Kaisa Simojoki, Niilo Toivonen

Ei-äännet: 4

Arja Karhuvaara, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Laura Varjokari

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti Arja Karhuvaaran vastaehdotuksen äänin 9-4.

Sami Muttilainen ja Arja Karhuvaara jättivät päätöksestä eriävän mielipiteen.

Sami Muttilainen jätti eriävään mielipiteeseensä seuraavat perustelut:

Stadiin bygataan ja haalitaan mitä kunnianhimoisempia hankkeita. Maljapuheissa suitsutetaan taloudellisia vaikutuksia myöten, mutta samalla perustuksien annetaan sortua ja palvelut kapenevat kaupungin laajentuessa.

Hienoa kun on projekteja, mutta kaupunki myös eriarvoistuu siinä määrin, ettei biennaaliin lähde perhe, jos fyrkat eivät riitä edes metrolippuun, lauttalipusta puhumattakaan. Keskustakirjastoon tarvitaan muutakin sisältöä kuin lainausautomaatti ja desing-kalusteet. Samalla mietitään onko meillä varaa pitää edes uimavalvojaa rannalla.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan sisältöä ei haluaisi asettaa vastakkain, mutta niin se käytännössä menee, koska kaupunki ei toteuta strategiaansa käytännössä vaikka se olisi taloudellisesti mahdollista. Epäinhimillisyyden lisäksi myös matemaattisesti erikoinen laskentakaavio, samalla kun puhutaan kaupunkilaisten hyvinvoinnin edistämisestä ja liikunnan lisäämisestä.

Henkilöstön jaksaminen. Työ- ja hyvinvointipäivä Vallisaareen – ei paljon hymyilytä.

Arja Karhuvaara jätti eriävään mielipiteeseensä seuraavat perustelut:

Pidän tärkeänä, että jättäessään luonnon jääkentät jäädyttämättä, tataan kuitenkin lasten ja koulujen mahdollisuus jäälajien taitojen oppimiseen ja liikuntapalvelukokonaisuus pyrkii toimimaan niin, että luonnon jääkenttiä käyttäville luodaan mahdollisuus jääkenttien jäädyttämiseen ja hoitoon vapaaehtoisvoimin esimerkiksi niin, että hoidosta huolehtiville mahdollistetaan maksuton veden ja tarpeen mukaisten huoltovarus-ten käyttö. Jääkenttien käytön vastuu siirtyy silloin käyttäjälle itselleen, mahdolliselle käyttäjäseuralle tai opetustoimelle.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Ari Tirri, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 85510
ari.tirri(a)hel.fi
Kirsti Laine-Hendolin, hallintojohtaja, puhelin: 310 87751
kirsti.laine(a)hel.fi

28.08.2018

Asia/3

Liitteet

1	Liite1_KUVA_TAE_2019
2	Liite2_KH_käyttövarat_haku

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää hyväksyä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vuoden 2019 talousarvioehdotuksen ja talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2019–2021 liitteineen (liite 1).

Samalla kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää kaupunginhallitukselle lautakuntien esitysten perusteella jaettavaksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle 3 700 000 euroa (liite 2).

Esittelijän perustelut

Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Kaupunginhallitus hyväksyi kokouksessaan 28.5.2018 vuoden 2019 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2019–2021 laatimisohteet. Samassa yhteydessä päätettiin, että lautakuntien tulee antaa talousarvioehdotuksensa 28.8.2018 mennessä.

Strategia ja sitovat tavoitteet

Kaupunkistrategia on kaupungin keskeisin toimintaa ohjaava asiakirja ja johtamisen väline. Kaupunkistrategian toteuttamisen ja seurannan keskeinen väline on kaupungin talousarvio ja taloussuunnitelma.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 27.9.2017 kaupunkistrategian vuosiksi 2017–2021. Kaupunkistrategia on lähtökohtana valmisteltaessa talousarvioehdotusta sekä muita valtuustokauden talousarvioita ja toimenpiteitä. Kaupunginvaltuusto päätti myös, että strategian toteuttamista arvioidaan ja seurataan osana vuosittaista talouden ja toiminnan seurannaa. Valtuustokauden puolivälissä tehdään etenemisen tarkastelu.

Kaupunkistrategia 2017–2021 korvaa erillisohjelmat ja vastaavat, eikä toimialoilla laadita omia strategioita, ohjelmia tai vastaavia. Kaupunkistrategia linjaa pitkän aikavälin tavoitteet. Strategiaa toteutetaan talous-

arvion ja taloussuunnitelman sekä toimialojen tulosbudjetin ja toimintasuunnitelmien kautta. Sitovien toiminnallisten tavoitteiden tulee perustua kaupunkistrategiaan. Toimialojen tulee sitovia toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita asettaessaan kiinnittää huomioita siihen, että tavoitteet ovat toimialatasoisesti merkitseviä ja antavat riittävän kuvan toiminnasta. Tavoitteiden tulee olla toteutettavissa annetuilla määrärahoilla ja tavoitteiden toteutumisen mittaamisen tulee olla selkeää.

Kaupunkistrategia asettaa toimialalle tekemisen painopisteitä, jotka on tiivistetty kuuteen kohtaan: tapahtumakaupunki; hyvinvointi ja liikkuminen; nuorten hyvinvointi; kaupunginosat; merellisyys ja toimialan tapa rakentaa maailman toimivinta kaupunki eli Kuvan tapa toimia. Nämä otetaan huomioon palvelujen toimintaa suunniteltaessa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan talousarvion sitovat tavoitteet ovat:

- Palveluja parannetaan asiakaskokemuksen perusteella
- Koko kaupunki on oppimisen, kulttuuristen kohtaamisten, tekemisen ja kansalaistoiminnan paikka
- Helsingissä on houkuttelevaa ja helppoa lähteä liikkeelle

Määrärahat

Helsingin kaupungin vuoden 2019 talousarvioraamin ja taloussuunnitelman 2019–2021 lähtökohtana on kaupunkistrategian taloustavoitteet. Raamissa toimintamenojen kasvu on mitoitettu strategian mukaisesti asukasmäärän kasvuun ja kustannustason nousuun vähennettynä vuotuisella 0,5 % tuottavuuden parantamisen tavoitteella.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan (ilman laitosavustuksia) vuoden 2019 tuloraami on 29 385 000 euroa ja menoraami on 210 070 000 euroa. Sitova toimintakate on –180 685 000 euroa. Määrärahojen lisäyksen vaikutus toimintakatteeseen on 5 839 000 vuoden 2018 budjettiin verrattuna.

Merkittävimmät talousarviovaikutukset ja panostukset talousarvioehdotuksessa kohdistuvat Helsinki Biennaalin valmisteluun 998 000 euroa sekä Oodi-kirjaston aukeamisesta aiheutuvat lisäkulut 3 823 000 euroa. Tanssin talon avustuksiin on kohdistettu 219 000 euroa. Lisäksi henkilöistömenoja lisäävät palkkojen sopimuskorotukset. Sopimuskorotuksiin on varauduttu 1 088 000 euron määrärahalla.

Kulttuurin laitosavustusten menoraamiksi on asetettu 24 484 000 euroa ja liikunnan laitosavustusten 14 070 000 euroa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kustannusten kasvu on suurempaa kuin toimintakatteen kasvu. Tasapainoinen talous talousarvioraamin si-

sällä edellyttää kriittistä toiminnan ja menojen tarkastelua sekä mahdollisia palvelujen uudelleenjärjestelyjä. Lisäksi nykyinen talousarvioraami edellyttää toimialalla tulorahoituksen lisäämistä ja tuotteiden sekä palvelujen hinnoitteluperiaatteiden – ja rakenteiden läpikäymistä.

Toimiala on valmistellut yksityiskohtaisen ehdotuksen kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tuotteiden ja palveluiden hinnoitteluperiaatteiksi, jotka tuodaan kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan käsittelyyn syksyn 2018 aikana.

Vuoden 2019 talousarvioehdotuksen laatimisoheissa todetaan myös, että kaupunginhallituksen käyttövaroihin on varattu 13 miljoonaa euroa kohdennettavaksi syksyllä varsinaisen talousarvion laatimisvaiheessa tärkeimmiksi nähtyihin mm. kaupunkistrategiasta johtuviin kohdennustarpeisiin. Tärkeimmistä ja strategian kannalta keskeisimmistä kohteista lautakuntien tulee esittää perusteltu näkemyksensä. Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta esittää, että näitä varoja kohdennettaisiin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle seuraavasti.

- Kaupunginmuseon näyttelytoiminta ja tilakustannukset (Hakasalmen huvila, Senaatintorin näyttelyt, Raitiovaunumuseon näyttely), 300 000 euroa
- Lasten ja nuorten matalan kynnyksen harrastustoiminta Pulssi, 500 000 euroa
- Liikuntapaikkojen ylläpitokulut ja Pirkkolan jäähallin tuottamat vaikutukset, 1 000 000 euroa
- Digitaalinen ohjelmistokehitys ja digitaalinen markkinointi (Helsinki-sovellus, venepaikkavaraus, Varaamo ja muut tilanvarausratkaisut ym.), 1 500 000 euroa
- Markkinoinnin palvelujen ostot, 400 000 euroa

Tarkemmat perustelut löytyvät liitteestä 2.

Investoinnit

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vuoden 2019 investointeihin on varattu 5 856 000 euroa. Irtaimen omaisuuden määrärahat jakautuvat tietotekniikkahankintoihin 1 931 000 euroa, josta hankekorteilla ilmoitettuja hankintoja on 960 000 euroa. Muun irtaimen omaisuuden perushankintoihin on varattu 3 925 000 euroa.

Taloussuunnitelmavuosille 2020–2021 esitetään 4 056 000 euron vuosittaista määrärahaa.

28.08.2018

Asia/3

Lausunto liikuntapaikka ja ulkoilualueiden rakentamishjelmaluonnoksesta vuosiksi 2019–2028 käsiteltiin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kokouksessa 19.6.2018. Lausunnossaan lautakunta esitti huolensa investointimäärärahojen riittävydestä liittyen isompien liikuntapaikkojen kunnossapitoon ja uusien liikuntapaikkojen rakentamiseen. Nykyisellä tasolla investointiresurssit riittävät vain välttämättömiin peruskorjauksiin.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan henkilöstötoimikunta on käsitellyt talousarvioehdotuksen kokouksessaan 22.8.2018.

Liite 1 sisältää:

Talousarvion perustelutekstin.

Kaikkien kolmen käyttötalouden talousarviokohtien määrärahat yhteensä.

Käyttötalouden TA-kohdan 41001 määrärahat.

Käyttötalouden TA-kohdan 41002 Kulttuurin laitosavustukset ja TA-kohdan 41003 Liikunnan laitosavustukset.

Toimialan talousarvioehdotus palvelukokonaisuuksittain sekä toimialan yhteisiin tuloihin- ja menoihin eriteltynä.

Irtaimen omaisuuden perushankintamäärärahat 2019–2028.

Määrä- ja taloustavoitteet

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Ari Tirri, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 85510
ari.tirri(a)hel.fi
Kirsti Laine-Hendolin, hallintojohtaja, puhelin: 310 87751
kirsti.laine(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite1_KUVA_TAE_2019
- 2 Liite2_KH_käyttövarat_haku

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

28.08.2018

Asia/3

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Tarkastuslautakunta 21.08.2018 § 59

Kaupunkiympäristölautakunta 21.08.2018 § 381

Sosiaali- ja terveyslautakunta 14.08.2018 § 181

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 16.08.2018 § 114

Työterveysliikelaitoksen johtokunta 15.08.2018 § 20

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 14.08.2018 § 147